

Voorstel Schuldsanering voor het Land, Sint Maarten en Curaçao

Aan	Land Nederlandse Antillen BNA De (wnd.) hoofden Financiën (FEZ) van Sint Maarten en Curaçao
Van	Ministerie van BZK en Ministerie van Financiën
Datum	22 januari 2008
Onderwerp	Afspraken schuldsanering

In het Overgangsakkoord van 12 februari 2007 (art.13-15) hebben Nederland, het Land Nederlandse Antillen, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba nadere afspraken gemaakt over het vervroegd overnemen van een gedeelte van de geconsolideerde schuld van het Land en de betalingsachterstanden van de betreffende eilandgebieden. Tevens is afgesproken dat Nederland het aandeel van Sint Maarten, Bonaire, Saba en Sint Eustatius in het onverdeelde gedeelte van de schuld van het Land tot een gemaximeerd bedrag zal storten op een bestemmingsrekening.

Tevens heeft Nederland in het herziene voorstel schuldsanering d.d. 25 mei 2007 aangegeven op welke wijze de BES-eilanden hun rekeningen van de betalingsachterstanden kunnen indienen. Nederland zal overgaan tot betaling van deze rekeningen, nadat een door de BES aangewezen externe accountant de rekeningen heeft geverifieerd. De BES hebben zich met de besluitenlijst van het politiek overleg op 20 juni akkoord verklaard met het herziene voorstel schuldsanering van 25 mei 2007. Zodra de BES aan de aan hen gestelde voorwaarden voor de schuldsanering uit het Overgangsakkoord hebben voldaan zal het aandeel van de BES de nog te verdelen schuld van het Land worden gestort op de daarvoor (bij de BNA) te openen geblokkeerde bestemmingsrekening(en). Zodra het Land voldoet aan de voorwaarden uit het Overgangsakkoord en de voorwaarden uit het Bestuursakkoord van 28 augustus 2007 zal Nederland ook starten met de gefaseerde overname van een gedeelte van de geconsolideerde schuld van het Land. Het gaat hierbij om de schulden van de BES aan het Land, waarvoor het Land de eilandgebieden de schuldendiensten in rekening bracht.

Wanneer ook Sint Maarten heeft voldaan aan de voorwaarden uit het Overgangsakkoord zal het aandeel van Sint Maarten in de nog te verdelen schuld van het Land worden gestort op de daarvoor bestemde geblokkeerde bestemmingsrekening(en).

Met Curaçao en het Land is op 28 augustus 2007 een Bestuursakkoord gesloten waarin de toetreding van Curaçao tot het Overgangsakkoord is overeengekomen. Voor wat betreft de schuldsanering voor Curaçao en het deel van de schuld van het Land waarover nog geen afspraken waren gemaakt in het Overgangsakkoord gelden

de voorwaarden zoals overeen gekomen in het Bestuursakkoord van 28 augustus 2007. Voor zowel Curaçao als Sint Maarten geldt dat de schulden worden overgenomen tot de rentelastnorm zoals is vastgelegd in de Slotverklaring van 2 november 2006.

Dit document vormt de verdere uitwerking voor de schuldsanering zoals overeen te komen met het Land, Curaçao en Sint Maarten.

1. Algemene uitgangspunten

- a. Nederland opent drie bestemmingsrekeningen voor de aangewezen schuldcategorieën. Dit zal gebeuren bij de BNA. De specificaties hieromtrent zullen op korte termijn door het Ministerie van Financiën en het Ministerie van BZK worden uitgewerkt en met de BNA worden besproken.
- b. De schuldsanering voor Curaçao en het Land zal pas aanvangen zodra het college financieel toezicht een positief advies heeft uitgebracht over de begroting 2008. Vooruitlopend op de formele start van de toezichthouder (inwerkingtreding AmvRB), zal de toezichthouder reeds informeel de begroting 2008 beoordelen. Daardoor kan de toezichthouder snel na inwerkingtreding van de AmvRB adviseren. Voor Sint Maarten geldt dat als bij aanvang van de schuldsanering blijkt dat de begroting van Sint Maarten niet voldoet aan de afgesproken normen, dat conform de afspraken in de Slotverklaring de schuldsanering voor Sint Maarten zal worden gestaakt.
- c. Het aandeel van Sint Maarten in het totaal voor sanering in aanmerking komende bedrag van ANG 507,5 mln. ten behoeve van de onverdeelde landsschuld (artikel 14 van het overgangsakkoord van 12 februari 2007) wordt op een geblokkeerde bestemmingsrekening gestort zodra de Toezichthouder voor Sint Maarten in functie is.
- d. De afhandeling van de schuldtitels behorende tot de niet gesaneerde onverdeelde schuld van het Land vindt op een later moment plaats. Hiertoe is het van het grootste belang dat er een definitieve toerekening van de Landsschuld over de eilandgebieden wordt overeengekomen. Het voorstel is vervolgens een subgroep op te starten met vertegenwoordigers van BNA, het Land NA, Curaçao, SXM, Nederlandse Ministerie van Financiën en Nederlandse Ministerie van BZK. Deze subgroep kan zich dan buigen over de vraag welke schuldtitels Nederland zal gaan overnemen en welke schuldtitels binnen de rentelastnorm de verantwoordelijkheid zullen

zijn van Curaçao en Sint Maarten met ingang van de nieuwe constitutionele status.

- e. Schuldverlichting conform artikel 13 van het overgangsakkoord van 12 februari 2007 voor Sint Maarten en conform artikel 14 en 15 van het Bestuursakkoord van 28 augustus 2007 voor Curaçao vindt plaats op basis van een door alle partijen goedgekeurde verdeling van de schuldposities tussen Land en eilandgebieden.
- f. De geconsolideerde schuld per 31/12/2005 omvat, conform het system of National Accounts (SNA), alleen de schuldtitels (van uitstaande leningen) tussen de overheid en andere partijen. Ook de betalingsachterstanden per 31/12/2005 bevatten alleen achterstallige betalingen van de overheid aan derden. De SOAB heeft de opdracht gekregen op basis van de SNA een lijst op te stellen met entiteiten die tot de collectieve sector behoren.
- g. De bestuurders van het Land N.A., Sint Maarten en Curaçao blijven in de transitiefase verantwoordelijk voor zowel de juistheid van de opgaaf van de te saneren schuldtitels (zowel binnenlandse als buitenlandse schuld) resp. de rekeningen horend bij de achterstallige betalingen. Nederland zal namens Land en eilandgebieden aflossingen en rentebetalingen doen in de vorm van schenkingen, zonder deze schulden over te nemen.
- h. De budgethouder in Nederland gaat pas over tot het geven van een betalingsopdracht indien aan alle in dit document opgenomen vereisten is voldaan. Dit betekent dat het schuldoverzicht door een externe accountant moet zijn goedgekeurd, en dat ten aanzien van de te saneren betalingsachterstanden uit het rapport van bevindingen van deze accountant, blijkt dat aan alle criteria is voldaan. De bestuurders van het land NA en de eilandgebieden dragen ervoor zorg dat de benoemde accountant meewerkt indien Nederland een nader onderzoek wenst in te stellen naar de verrichte werkzaamheden van de externe accountant.
- i. Rentelastnorm: in het Slotakkoord is afgesproken dat de schulden van het Land N.A., Curaçao en Sint Maarten worden gesaneerd tot de rentelastnorm van 5% van de gemiddelde overheidsinkomsten van 3 voorafgaande jaren. De ijkdatum voor de schuldsanering is 31 december 2005. In de berekening van de schuldsanering worden betrokken leningen ter herfinanciering van de schuldpositie per 31 december 2005 en leningen ter financiering van de rentelasten van de schuldposities per 31 december 2005. De extra schuld die sinds 31-12-2005 is aangegaan valt buiten de afspraken van het Overgangsakkoord, en wordt uitdrukkelijk niet meegenomen.

2. Schuldsanering: verificatie

Voor de verificatie van de af te lossen schuldtitels worden de volgende stappen doorlopen:

- a. Het Land stuurt aan het ministerie van BZK en het ministerie van Financiën, met een kopie naar de andere eilandgebieden, een door een externe accountant gecontroleerde opgave over de leningen die in 2008 aflopen.
- b. De Bank Nederlandse Antillen, het Land en Curaçao verschaffen complete informatie omtrent de kenmerken van de aflossende leningen en de daadwerkelijke toerekenbaarheid aan de schuldpositie per 31-12-2005. Een externe accountant zal toetsen of voor de af te lossen schuld in ieder geval de vragen in bijlage 1 zijn beantwoord. Daarnaast zal aan de externe accountant door Nederland een controleprotocol worden overhandigd die hij zal gebruiken bij de toetsing. Tevens gebruikt hij hierbij de door de Projectgroep Financiën vast te stellen lijst van overheidsentiteiten.

3. Achterstallige betalingen: indienen rekeningen en verificatie

Het indienen van rekeningen vallend onder 'betalingsachterstanden' en toetsing door een externe accountant kent de volgende richtlijnen:

- a. Nederland verzoekt Sint Maarten, het Land en Curaçao om binnen een termijn van 12 weken, na de inwerkingtreding van de toezichthouder, aan het ministerie van BZK een opgave van de betalingsachterstanden te verstrekken.
- b. Voor de op te geven betalingsachterstanden gelden de criteria dat de achterstallige betaling moet bestaan op 31/12/2005, en dat deze post op het moment van indienen nog open staat.
- c. De opgegeven betalingsachterstanden moeten in relatie staan tot de taken en verantwoordelijkheden van de eilanden en het Land.
- d. De opgave gaat gepaard met een aanbiedingsbrief waarin het betreffende BC dan wel de minister van Financiën van de NA aangeeft dat de opgegeven achterstallige betalingen bestonden per 31 december 2005, dat deze schulden nog open staan ten tijde van het opstellen van de brief, en deze rekeningen uitsluitend via deze procedure worden afgehandeld.
- e. Vanwege het sociaal-economische belang van een goede pensioenvoorziening krijgen achterstallige betalingen aan APNA, en in geval van de eilandgebieden ook de SVB, voorrang. Voor de dan nog resterende middelen binnen het beschikbaar gestelde maximumbedrag voor achterstalligheden, geeft het eiland of het Land de voorkeursvolgorde van betaling aan.

- f. Nederland zal de belangrijkste crediteuren informeren over de met het land en de eilandgebieden gesloten overeenkomsten.
- g. De gelden worden vanaf de bestemmingsrekening die Nederland zal openen bij de BNA overgemaakt naar de crediteuren.
- h. De eilandgebieden en het Land gebruiken voor de opgave van de achterstallige betalingen een door een externe accountant gecontroleerde standaardoverzicht waarin tenminste de volgende zaken vermeld zijn:
 - i. de crediteur;
 - ii. de datum van de factuur;
 - iii. omschrijving van de geleverde dienst/goederen;
 - iv. datum van levering, inclusief het desgevraagd in voldoende mate aannemelijk maken dat de dienst/ goederen geleverd zijn;
 - v. het te betalen bedrag, waarbij het factuurbedrag in redelijke verhouding moet staan tot de geleverde dienst/ goederen;
 - vi. bankrekeningnummer van de crediteur;
 - vii. daarnaast dienen de originele facturen dan wel andere schriftelijk vastgelegde afspraken van voor 31-12-2005 te bestaan en te worden overlegd.
- i. De eilandgebieden en het Land zullen een externe accountant opdracht geven om op basis van criteria de juistheid van de opgave te beoordelen, hierover een oordeel te geven en een rapport van bevindingen op te stellen. Daarnaast zal aan de externe accountant door Nederland een controleprotocol worden overhandigd die hij/zij zal gebruiken bij de toetsing. Tevens gebruikt hij hierbij de door de Projectgroep Financiën vast te stellen lijst van overheidsentiteiten.
- j. De Staatssecretaris kan in afwijking van het gestelde in punt 1h en de richtlijnen genoemd in punt 3a t/m h een betalingsachterstand die niet voorzien is van een goedkeurende accountantsverklaring, betalen indien voldoende aannemelijk is gemaakt dat de betalingsachterstand in kwestie bestond op 31 december 2005 en in relatie staat tot de taken en verantwoordelijkheden van het bestuur van de eilanden.

Bijlage 1 Schuldtitels

Noodzakelijke informatie alvorens tot aflossing en/of sanering kan worden overgegaan

1. Voor elke lening moeten Nederland en het Land Nederlandse Antillen beschikken over een gewaarmerkte kopie van de volledige leningdocumentatie. Overzicht en leningdocumentatie dienen vergezeld te gaan van een rapport van bevindingen van een extern accountantskantoor betreffende de juistheid. Hiernaast is het nodig dat de budgethouder en het Agentschap van het Nederlandse ministerie van Financiën beschikt over contactpersonen die tevens de informatie actualiseren (denk aan bankverbindingen of gevestigde rechten).

De leningsdocumentatie moet in elk geval de volgende informatie bevatten:

2. Wie is Schuldeiser (rechtspersoon/bedrijf/instantie, bankverbindingen, handtekeningbevoegden die bijvoorbeeld de bankverbindingen kunnen wijzigen, overlegging van evt. statuten) en wie is Schuldenaar?
3. Bewijs van de daadwerkelijk aangegane schuld en het feit dat dit voor 31-12-2005 is gebeurd. NB: acceptabel is alleen een schuldtitel. Andere vorderingen zijn hier niet relevant.
4. Datum waarop de lening is aangegaan
5. Het geleende nominale bedrag
6. Valuta
7. Coupon en coupondatum
8. Renteberekeningsmethoden (wordt bv. voor de berekening uitgegaan van actual/actual, of actual/360, waarbij actual en 360 slaat op dagen in het jaar)
9. De exacte datum waarop de lening afloopt op de dag nauwkeurig, of; Aflosschema bij gefaseerd aflosbare leningen
10. Type lening
11. Overige modaliteiten zoals clauses voor vervroegd aflossen/opeisen (inkoop door schuldenaar, aangeboden door schuldeiser) en voor default schuldenaar (garanties?)
12. Daarnaast zijn eventuele renteherzieningen en de daarbij behorende condities belangrijk.
13. Informatie over gevestigde rechten, zoals vruchtgebruik en verpandingen, beslagleggingen, e.d. (deze informatie is nodig voor betaling van rente en aflossing). Een deel van de schuld wordt aangehouden door crediteuren. Wat zijn de condities die met hen zijn afgesproken?

14. Betalingsmomenten (naast de weekenden, welke feestdagen worden aangehouden waarop geen betalingen plaatsvinden en in welke wetgeving is dit geregeld? Ook dit is relevant aangezien vervaldatum kan samenvallen met een dag waarop niet wordt uitbetaald.)
15. Eventuele bepalingen bij schuldoverdracht (welk recht is van toepassing?)